

Update stikstof: richting opleveren Gebiedsverkenningen

Geachte relatie,

Het stikstofdossier brengt nog veel onduidelijkheid en onzekerheid met zich mee. Alle betrokkenen kijken al enige tijd met spanning uit naar de uitkomsten van de kabinetsformatie. Stikstof is daarin een belangrijk thema, zoals u recent weer in de media kon lezen.

Dat betekent niet dat we in Drenthe stilstaan. Binnen de eigen invloedssfeer doen we wat mogelijk is. Denk bijvoorbeeld aan het uitvoeren en evalueren van landelijke maatregelen, het Programma Natuur en het opstellen van Gebiedsverkenningen.

In het kader van de Gebiedsgerichte aanpak zijn we in Drenthe bijna zover dat we de Gebiedsverkenningen kunnen opleveren. Met de Gebiedsverkenningen ontsluiten we zo goed mogelijk wat we op dit moment weten. Ze bevatten bijvoorbeeld informatie over de stand van zaken van de natuur en stikstofbronnen in de 12 stikstofgevoelige natuurgebieden in Drenthe.

De Gebiedsverkenningen vormen de basis om op gebiedsniveau met alle sectoren verder te praten en te bekijken wat de bijdrage van elke sector kan zijn in de gebiedsaanpak. Dat is namelijk de volgende stap richting Gebiedsagenda's; het opstellen van de opgave in elk gebied, evenals het inventariseren en uitdiepen van mogelijke maatregelen en oplossingen.

Heeft u vragen hierover of over andere onderwerpen uit deze nieuwsbrief? Aarzel dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Henk Jumelet
Gedeputeerde provincie Drenthe

Tijdslijn

September

- Storymap pilot Mantingerbos afgerond

Oktober

- Uitwerking storymaps van alle gebieden

November

- Verwachte oplevering Gebiedsverkenningen

December

- Na oplevering Gebiedsverkenningen: informatiebijeenkomsten met diverse betrokken partijen

Contact

Telefonisch: (0592) 36 55 55
(van 8.30 uur tot 16.30 uur)

E-mail:

Aanpak stikstof:
stikstof@drenthe.nl

Vergunningverlening en natuurwet: vth@drenthe.nl

Optie vrijwillige verkoop agrarisch bedrijf: post@drenthe.nl

Landelijke aanpak stikstof

Kamerbrief voortgang maatregelen

Minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) liet kort voor de zomer in een voortgangsbrief weten hoe het staat met het maatregelenpakket dat het Rijk op 24 april 2020 aankondigde.

Vier maatregelen voor stikstofreductie zijn nu in uitvoering, waaronder de provinciale aankoop veehouderijen nabij N2000-gebieden en subsidies voor omschakeling naar kringlooplandbouw. De andere maatregelen worden de komende maanden verder uitgewerkt en ingevoerd.

Om concrete tussendoelen vast te leggen en deze te bewaken, stellen Rijk en provincies samen een Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering vast.

Meer informatie staat in deze [Kamerbrief](#).

Landelijk nieuws volgen?

Wilt u op de hoogte blijven van het landelijke nieuws? Kijk dan op www.aanpakstikstof.nl, U kunt zich daar ook aanmelden voor de nieuwsservice.

Zie ook

Informatie en helpdesk
www.bij12.nl

Landelijke aanpak stikstof
www.aanpakstikstof.nl

Drentse aanpak stikstof:
www.provincie.drenthe.nl/stikstof

Privacy

We vinden privacy en transparantie erg belangrijk. De gegevens die we gebruiken voor deze mailing verstrekken we daarom niet aan derden en gebruiken we ook niet voor andere doeleinden. Op de [website](#) vindt u onze volledige privacyverklaring.

Wilt u de e-mails over dit onderwerp niet meer ontvangen? Geen probleem. U kunt zich uitschrijven door op 'afmelden' onderaan deze e-mail te klikken.

Roadmap provincies

De Wet stikstofreductie en natuurherstel (Wsn) geeft de provincies een belangrijke rol. Zij hebben de opdracht om hun beleid vast te leggen in een gebiedsplan.

De provincies hebben met het Rijk in detail het proces en de producten uitgewerkt voor de Gebiedsgerichte aanpak. Het gaat om het totaaloverzicht van de stikstofopgave, de inhoud van de gebiedsplannen en de route ernaar toe.

Enkele mijlpalen:

- Najaar 2021: Vertaling landelijke omgevingswaarden naar regionale doelen
- Begin 2022: Eerste stap maatregelenpakketten
- Zomer 2022: Doorrekening maatregelen
- Eerste helft 2023: Vaststellen gebiedsplan

Meer weten over de processtappen? Er is een uitgebreide [interactieve visualisatie](#) gemaakt.

Drentse aanpak stikstof

Reactie Miljoenennota: stilstand bij stikstof is letterlijk achteruitgang

'Vermindering van de stikstofuitstoot is en blijft één van de grote binnenlandse thema's.' Deze stevige opening van de Troonrede ziet het Drentse college van GS nog niet vertaald in extra stappen die het demissionair kabinet gaat zetten.

Het belang van de natuur, biodiversiteit en de vermindering van stikstof is benadrukt. Waarbij een goed toekomstperspectief voor onze boeren en een vitaal platteland geboden moet worden. De in de troonrede genoemde maatregelen, zoals de opkoopregeling, bieden wat Drenthe betreft niet alleen de oplossing. Daarom zetten wij juist ook in op innovatie, bijvoorbeeld met het programma Duurzame Melkveehouderij.

Naast toekomstperspectief voor boeren wordt benadrukt dat infrastructurele projecten, woningbouw en economische ontwikkeling mogelijk moeten blijven. Dit onderstreept de integraliteit van de aanpak van stikstof. In de Drentse stikstofaanpak staat gezamenlijkheid dan ook voorop. Via de bestuurlijke stikstofafspraken zijn we in gesprek met de verschillende sectoren.

Om met elkaar weer vooruit te kunnen, ontbreken extra en noodzakelijke stappen die het demissionaire kabinet in de stikstofopgave wil zetten en de daarbij aanvullende middelen. Stilstand betekent in deze opgave helaas letterlijk achteruitgang.

Lees [de uitgebreide Drentse reactie op Prinsjesdag](#)

Generieke (bron)maatregelen

Aankoopregeling tweede tranche

In 2021 startte het Rijk met de "Regeling provinciale aankoop veehouderijen nabij natuurgebieden". Agrarische bedrijven met een hoge stikstofuitstoot, dichtbij Natura-2000 gebieden kunnen daarmee door de provincies vrijwillig worden aangekocht.

Op dit moment wordt landelijke geëvalueerd wat dit tot nu toe heeft opgeleverd en wat de leerpunten zijn voor een tweede tranche. Die wordt verwacht in het voorjaar van 2022.

Landelijke beëindigingsregeling veehouderij gepland in voorjaar 2022

De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties (Lbv), waarvoor bijna 1 miljard euro beschikbaar is, gaat naar verwachting in het voorjaar van 2022 open. Dat heeft het Rijk [aangekondigd](#).

Natuurherstel

72,5 miljoen euro voor versterken stikstofgevoelige natuur in Drenthe

De provincie Drenthe heeft 72,5 miljoen euro beschikbaar gekregen van het Rijk voor natuurherstel. De natuurherstelmaatregelen komen uit het Programma Natuur en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Met het geld wil de provincie Drenthe de natuur de komende drie jaar verder versterken en verbeteren, waarbij de focus ligt op stikstofgevoelige natuur. De 72,5 miljoen euro voor Drenthe wordt ingezet voor natuurherstelmaatregelen en boscompensatie.

De prioriteit ligt de komende drie jaar op het verbeteren van de kwaliteit van bestaande natuurgebieden, op verbetering van de waterhuishouding en op het versnellen van natuurverbijdingen en inrichting binnen de bestaande afspraken van het Natuurpact.

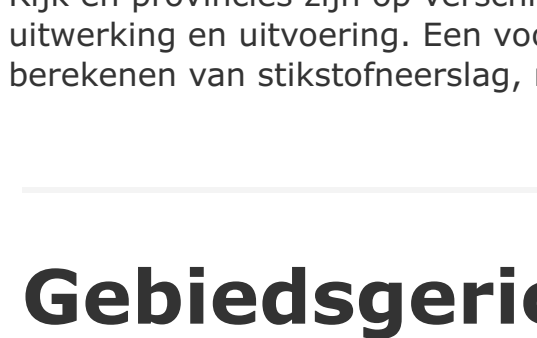
De uitvoering vindt plaats in acht deelgebieden en is inmiddels gestart.

Vergunningen en beleidsregels

In gesprek over afstandsgrens 25 kilometer

Rijk en provincies zijn op verschillende onderdelen van de stikstofwet nog in gesprek over de uitwerking en uitvoering. Een voorbeeld daarvan is de [afstandsgrens van 25 kilometer](#) voor het berekenen van stikstofneerslag, nodig voor het aanvragen van een natuurvergunning.

Gebiedsgerichte aanpak Drenthe

Opleveren Gebiedsverkenningen

Na de pilots voor Mantingerzand/Mantingerbos en Elperstroom worden op dit moment alle gegevens voor de 12 stikstofgevoelige gebieden in Drenthe verzameld en verwerkt. Naar verwachting kunnen we de data in de loop van november beschikbaar stellen. Dat gebeurt in de vorm van een online viewer, een website met kaarten en toelichting (storymaps).

Met de verkenningen hebben we een basis om de vertaling richting gebiedsagenda's te maken. Ze bevatten de stand van de natuur, stikstofemissies en relevante beleidspunten. Deze informatie is dynamisch. Naar aanleiding van nieuwe inzichten en actualiteiten kunnen de gegevens worden aangepast en aangevuld.

Rond en na de publicatie zal de provincie Drenthe een aantal informatiebijeenkomsten organiseren om de gebiedsverkenningen aan betrokken partijen toe te lichten.

Samen bouwen aan de volgende fase

De volgende stap is het opstellen van de opgave in elk gebied, het inventariseren en uitdiepen van mogelijke maatregelen en oplossingen en van het toetsen van oplossingen. Inzet en afstemming in de gebieden zelf, met de lokale partners, en samenwerking met gemeenten, waterschappen en andere gebiedspartners zijn hierbij belangrijke voorwaarden.

Op dit moment onderzoeken we, ook met onze huidige partners, wat nodig is om de volgende fase vorm te geven.

Uitgelicht

Omschakelprogramma Duurzame Landbouw

Boeren en tuinders die hun landbouw omschakelen naar kringlooplandbouw lopen soms tegen financieringsproblemen aan. Om hen hierin tegemoet te komen heeft het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit het Omschakelprogramma Duurzame Landbouw ontwikkeld. Hiervoor is 175 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Meer informatie staat op de website van het [Nationaal Groenfonds](#).

Rijksverheid

Omschakelprogramma Duurzame Landbouw

Voor boeren en tuinders – individueel of in samenwerkingsverband - die willen omschakelen naar een stikstofarme(re) en duurzame manier van produceren is financiering vaak een belemmering. Het ministerie van LNV komt agrariërs hierin tegemoet met een Omschakelprogramma, waarvoor in totaal 175 miljoen euro is gereserveerd.

Waar bestaat het Omschakelprogramma uit?

Investeringsfonds bij het Nationaal Groenfonds

Als een agrariër financiering aanvraagt voor de omschakeling naar een duurzamere bedrijfsvoering, kan een financier dat te risicovol vinden. Met het investeringsfonds zorgt LNV voor aanvullende financiering om de omschakeling mogelijk te maken.

Subsidieregeling Bedrijfsplan voor omschakeling

Ondersteuning voor het maken van een solide bedrijfsplan voor omschakeling.

Subsidieregeling Demonstratiebedrijf

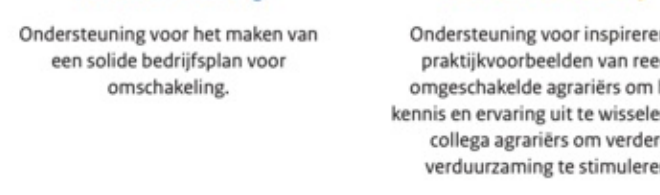
Ondersteuning voor inspirerende praktijkvoorbeelden van reeds omschakelde agrariërs om hun kennis en ervaring uit te wisselen met collega agrariërs om verdere verduurzaming te stimuleren.

Werkkapitaalregeling

LNV staat borg voor de financiering van de overbrugging van de periode van lagere kasstroom tijdens de omschakeling.

Deze mail is verzonden aan relaties van de provincie Drenthe die te maken hebben met de stikstofproblematiek. U kunt zich aanmelden voor de Drentse lijst via stikstof@drenthe.nl.

Volg ons

[Bekijk de webversie](#)

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}.

Als u geen mail meer over dit onderwerp wilt ontvangen, kunt u zich hier [AFMELDEN](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u post@drenthe.nl toe aan uw adresboek.